

**KUNTIEN PALVELURAKENTEET JA
TUOTANTOTAVAT UUDISTUVAT – ENTÄ
PALVELUT?**

Kaija Majoinen
Kehitysjohtaja, HTT
30.10.2008

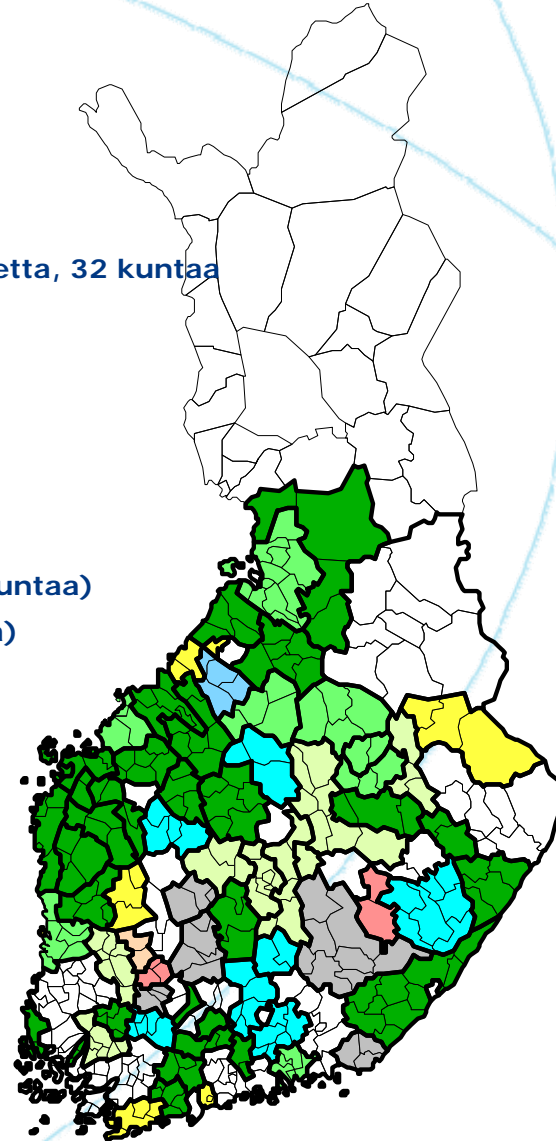
Kunta- ja palvelurakenteet uudistuvat

- PARAS-uudistus on aktivoinut kuntakenttää.
- Paikallistasolla on tapahtunut ja tapahtumassa runsaasti rakenteellisia muutoksia.
- Paikallisuus ja alueellisuus vaikuttavat ratkaisuihin.
- Rakenteet ovat muodostumassa toisistaan poikkeaviksi.
 - (Stenvall et al 2008)

Perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen yhteistoiminta-alueiden aloitusvuodet

Tilanne 27.10.2008

- Yhteistoiminta-alue on jo toiminnassa (6 yt-alueetta, 32 kuntaa)
- Käynnistyi 2008 (1 yt-alue, 4 kuntaa)
- Käynnistyy 2009 (28 yt-alueetta, 117 kuntaa)
- Käynnistyy 2010 (8 yt-alueetta, 39 kuntaa)
- Käynnistyy 2011 (5 yt-alueetta, 37 kuntaa)
- Käynnistyy 2012 (1 yt-alue, 2 kuntaa)
- Käynnistyy 2013 (2 yt-alueetta, 5 kuntaa)
- Aloitus useammalle vuodelle (5 yt-alueetta, 22 kuntaa)
- Aloitus ei vielä tiedossa (5 yt-alueetta, 15 kuntaa)

© Affecto Finland Oy, Lupa L7017/07

SOTE-kokonaisuus yhteistoiminta-alueilla

tilanne 27.10.2008

	<u>yt-alue</u>	<u>/ Kunta</u>
• Kaikki sosiaalitoimen tehtävät	18	74
• Kaikki sosiaalitoimen tehtävät pl. päivähoito	17	79
• Yksittäisiä sosiaalihuollon tehtäviä	18	87
• Tilanne on vielä auki	8	33
	yht. 61	273

Yhteistoiminta-alueiden muodostuminen

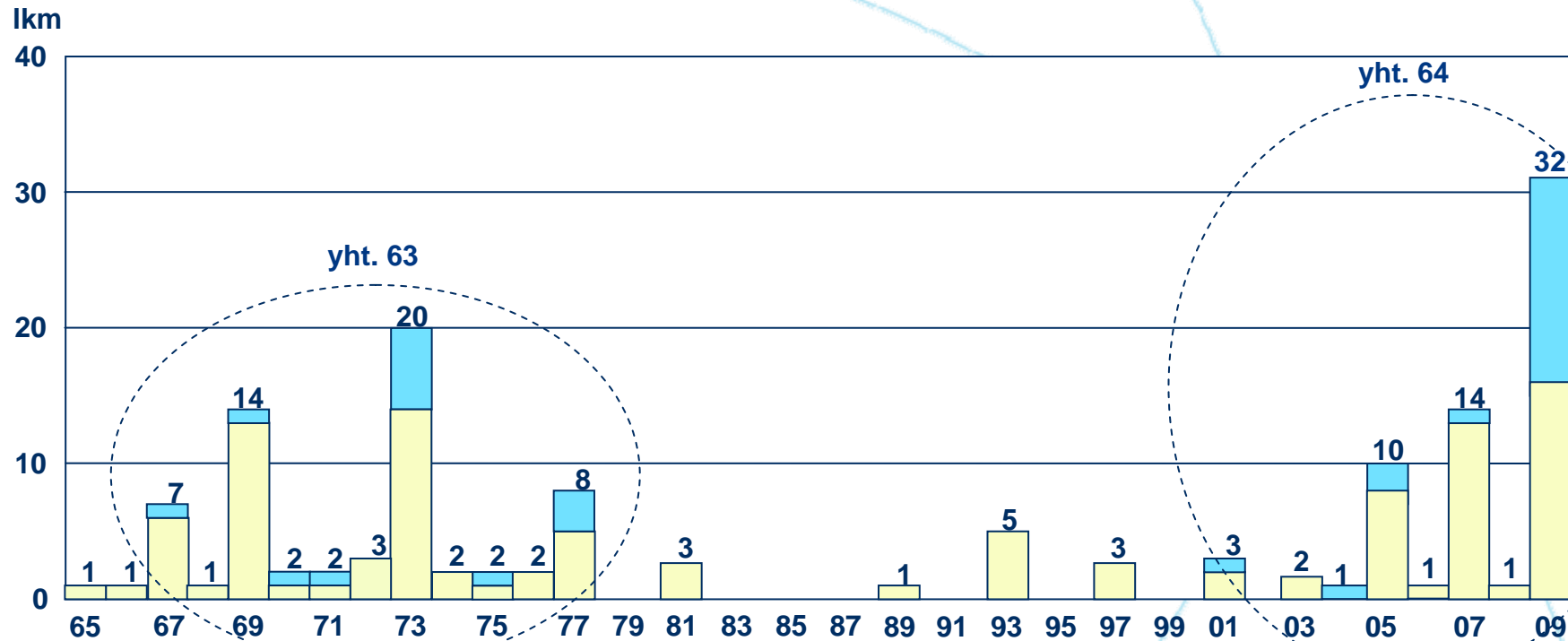
Tilanne 27.10.2008

Muodostaa toiminnallisen kokonaisuuden				
Muodostaa osittain toiminnallisen kokonaisuuden				
Ei muodosta toiminnallista kokonaisuutta				
	Ei tiedossa / ei tehtäviä	Yksittäisiä sosiaalitoimen tehtäviä	Koko sosiaalitoimi pl. päivähoito	Koko sosiaalitoimi

Hallintomalli

- Isäntäkunta
- Kuntayhtymä
- Ei tiedossa

Kuntaliitosten lukumäärä vuosina 1965-2009

Kuntaliitosten yhteismäärä vuosina 1965-2009 on 141

- kolmen tai useamman kunnan monikuntaliitos (yht. 35 kpl)
- kahden kunnan kuntaliitos (yht. 106 kpl)

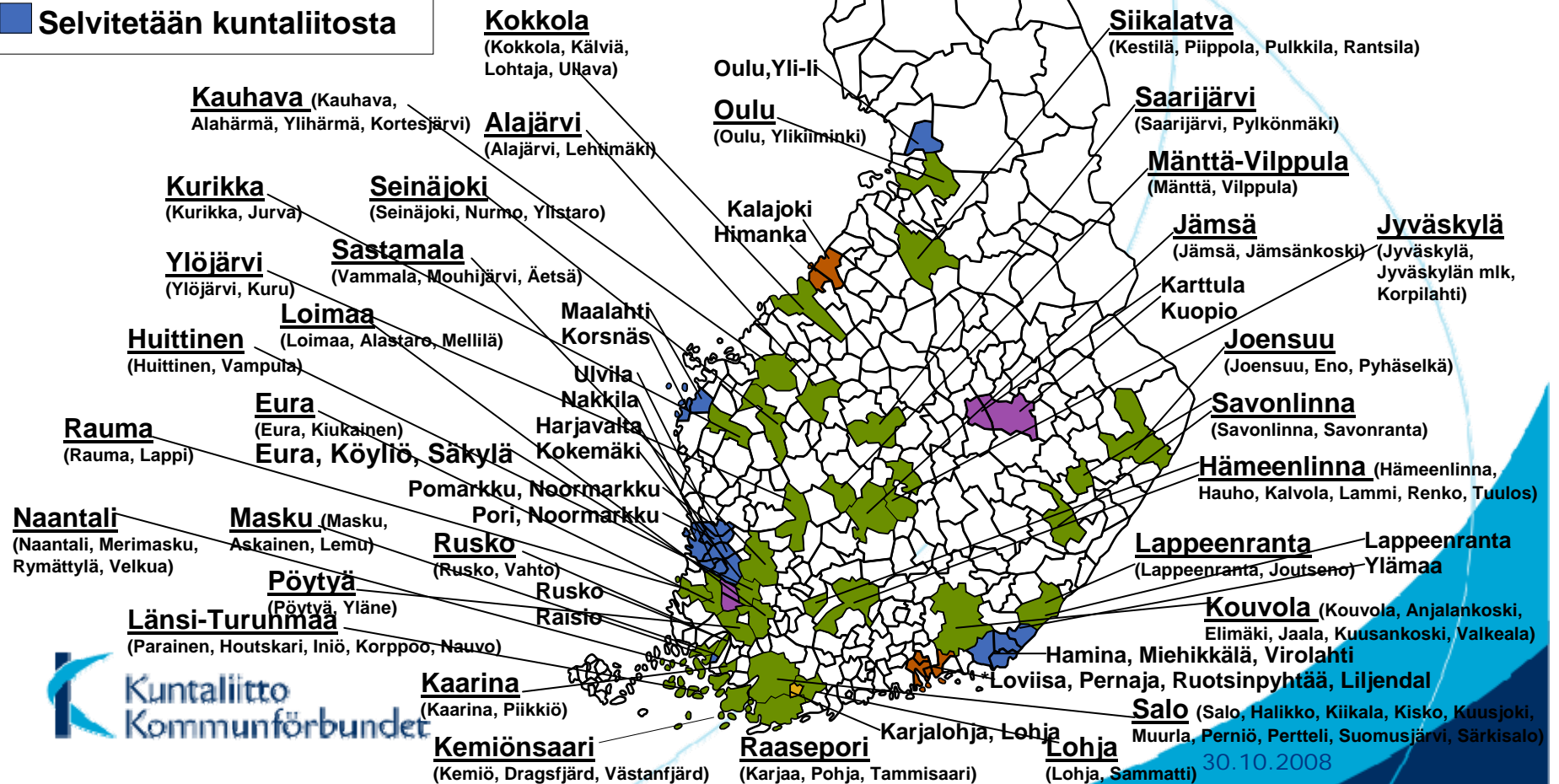
Kuntaliitokset ja niiden selvitykset, tilanne 9.10.2008

- Kuntaliitos 1.1.2009
- Kuntaliitos 1.1.2010
- Kuntaliitos 1.1.2011
- Kuntaliitos 1.1.2013
- Selvitetään kuntaliitosta

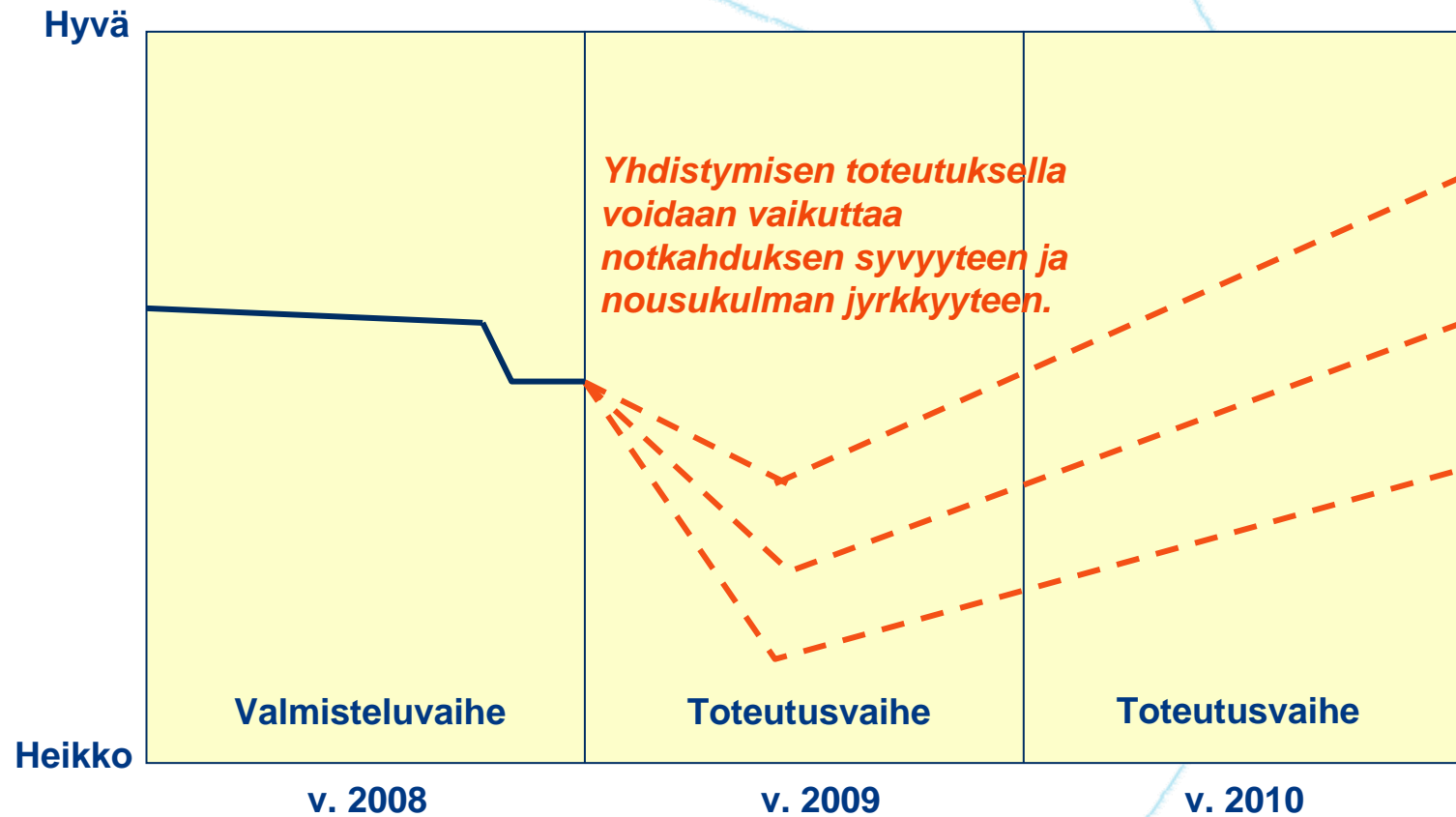
Pohjakartta on 1.1.2008 kuntarajojen mukainen.
1.1.2009 kokonaisten kuntien rajat on yhdistetty.

© Affecto Finland Oy, Lupa L7017/07.
Kartan julkaisemisesta, sähköisestä jakelusta
tai jälleenmyynnistä on sovittava erikseen
Affecto Finland Oy:n kanssa.

1.1.2009 tapahtuvat kuntaliitokset
on alleviivattu.

Arvio kuntaliitostyytyväisyyden vaihtelusta vuoden 2009 kuntaliitoskunnissa

Kokemuksista viestittävät:

1. Kunnan asukkaat
2. Kunnan luottamushenkilöt
3. Kunnan työntekijät
4. Tiedotusvälineet
5. Tutkijat

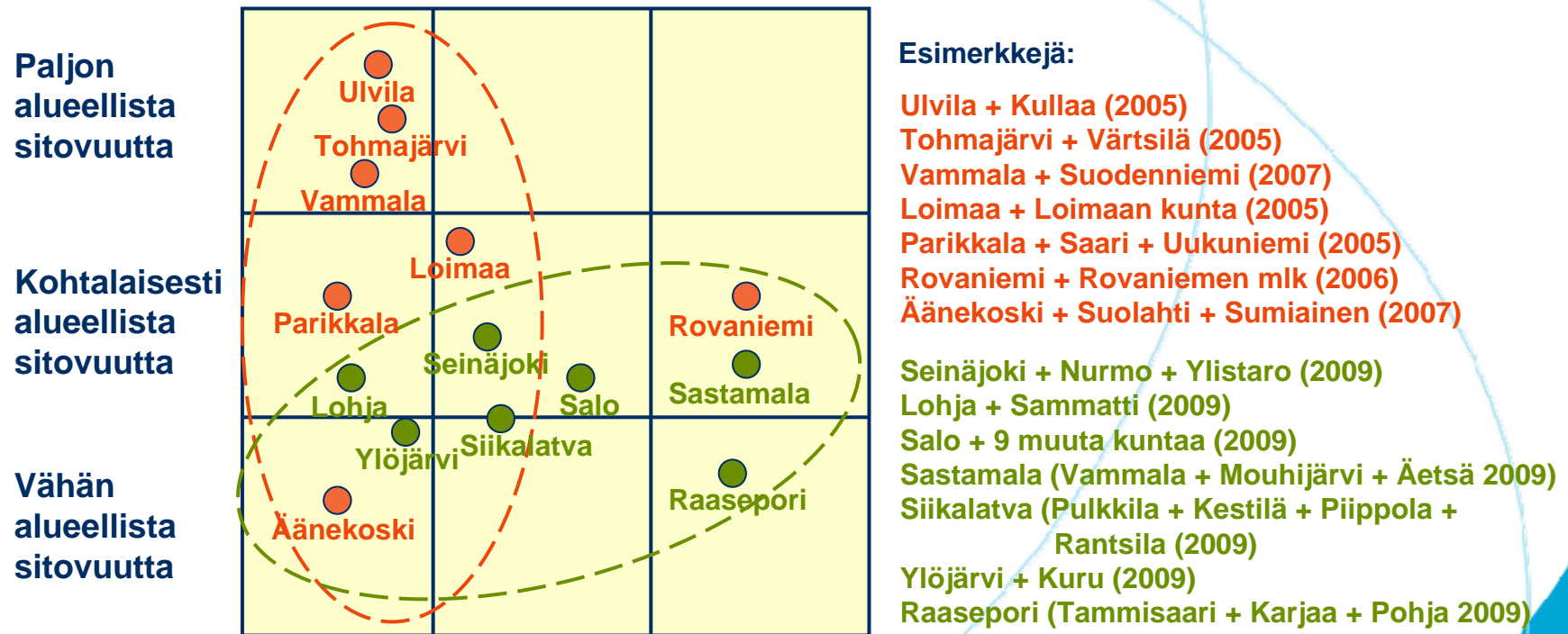
On hyvin todennäköistä, että pitkän tähtäimen tavoite hämärtyy siinä vaiheessa, kun muutokseen sopeutuminen on pahimmassa vaiheessa!

*" Kuntaliitos tai yhteistyön aloittaminen ei itsessään tuo tehokkuutta, sillä toimintojen kustannukset syntyvät pääosin palveluverkosta ja toimintatavasta, mm. ostopalvelujen käytöstä ja keskitettyjen palvelujen käytöstä. Tavoiteltua tehokkuutta syntyykin silloin, kun voidaan parantaa palvelutuotantojärjestelmää.
Kuntaliitokset ja yhteistyö ovat vain ensiaskel, kehittämispotentiaalia, joka kunnan on otettava käyttöön. "*

P. Meklin

Vastuullinen valtuutettu 2008

Kuntien yhdistymissopimukset vuosina 2000-2008 ● ja vuonna 2009 ● alueellisen sitovuuden (esim. pienemmän kunnan palvelut) ja toiminnallisen sitovuuden (esim. tilaaja-tuottaja-malliin siirtyminen) ulottuvuuksilla

Kuntien palveluiden kehityssuuntia

1. Kunta
2. Yhteistoiminta-alue
 - Kuntayhtymä/isäntäkunta
3. Tilaaaja-tuottaja-toimintatapa
4. Elämänkaarimalli

1. Kunta
2. Kunnallinen liikelaitos/osakeyhtiö
3. Ostopalvelu
4. Teknologian hyödyntäminen
5. Palveluseteli
6. Yhteispalvelu

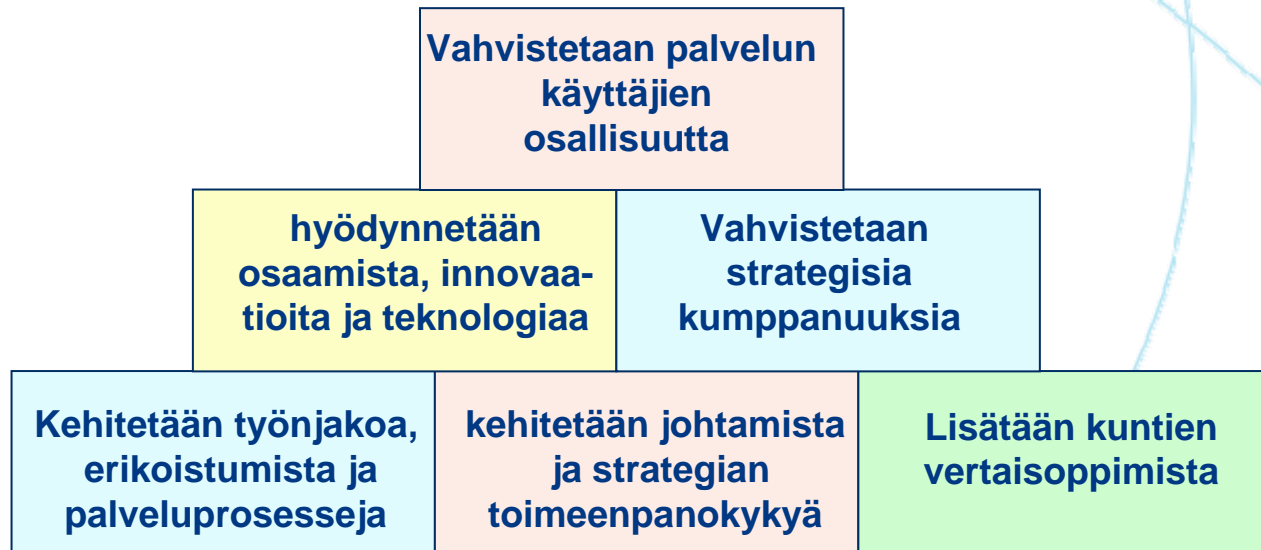
1. Asiakaslähtöisyys
2. Markkinamekanismien käyttö
3. Kilpailutus
4. Julkisen ja yksityisen yhteistyö

1. Strategioilla ohjaaminen
2. Omistajarooli ja sopimusjohtaminen
3. Yhteisöllisyyden vahvistaminen

Palvelustrategiatyön painotukset eri kuntaryhmissä

Paras-uudistuksen kuntaryhmät	Palvelustrategiatyössä korostuvat		Toteutuksessa korostuvat tulosten mittaaminen ja strategian tarkistaminen
	Yleiset painotukset	Eriyiset painotukset	
Kuntaliitoskunnat Kuntalaisten, luottamushenkilöiden, yritysten, yhdistysten ja muiden osallisten saaminen mukaan palvelustrategiatyöhön	Henkilöstöresurssit Kuntatyön tuloksellisuus	Palvelurakenteiden yhdistäminen Henkilöstövoimavarojen johtaminen Lähipalvelut	
Yhteistoiminta-alueet Peruskunnan ja YT-alueen välisen yhteistyön vahvistaminen palvelustrategiaprosessissa	Palvelujen uusi organisointi ja kehittäminen Palvelujen tutkimus- ja kehittämistoiminta	Palvelutarpeiden yhteensovittaminen ja hallinta Lähipalvelut YT-alueen päätöksenteko	
Nykyiset kunnat jatkavat Sisäisten uudistamistarpeiden tunnistaminen	Hyvät käytännöt Toimintakulttuurien erot Talouden haasteet	Palveluiden sisäinen uudistaminen Kuntien välinen kilpailu Muuttoliike	
Kaupunkiseutujen kunnat	Palvelutarpeiden kasvu Hallinnon ja johtamisen uudistaminen	Palveluiden käyttö yli kuntarajojen	
Erit. vaikeassa taloudellisessa asemassa olevat kunnat	Asiakaslähtöisyyden ja käyttäjädemokratian vahvistaminen	Palvelujen turvaaminen	

Palvelujen uudistamiseen on monia keinoja

PARAS tarjoaa edellytyksiä - mutta toteutus ratkaisee tulokset!

PARAS-arviointitutkimusohjelma - LAAJA YHTEISTYÖHANKE

- Tutkimusohjelma toteutetaan yhteistyössä tutkimukseen osallistuvien kuntien, yliopistojen, ministeriöiden ja Kuntien eläkevakuutuksen kanssa vuosina 2008-2012.
 - ❖ 40 tutkimuskuntaa, 7 yliopistoa, 7 ministeriötä + KL ja Keva
- Kuntaliitto vastaa hankkeen koordinoinnista ja hallinnosta, mutta osallistuu myös tutkimukseen.
- Tuottaa systemaattista ja vertailukelpoista tietoa kuntauudistuksesta eri näkökulmat huomioon ottaen.

PARAS-ARVIOINTITUTKIMUSOHJELMAN TUTKIMUSKEHIKKO

- Helsingin yliopisto, SSKH
- Jyväskylän yliopisto
- Kuopion yliopisto
- Lapin yliopisto
- Tampereen yliopisto
- Teknillinen korkeakoulu
- Åbo Akademi
- + Kuntaliitto & Tieke

UUDISTUKSEN TOIMEENPANON SUUNNITTELUVAIHEEN ARVIOINTI

LAPIN YLIOPISTO

YHDYSKUNTA- RAKENTEEN TOIMIVUUS

TEKNILLINEN KORKEAKOULU, YTK

TALOUS

TAMPEREEN YLIOPISTO,
Taloustieteiden laitos
& Hgin kaupungin tietokeskus

DEMOKRATIA JA JOHTAMINEN

ÅBO AKADEMI &
KUNTALIITTO

UUDISTUKSEN KIELELLISET VAIKUTUKSET (SpråKon)

SSKH, HY &
ÅBO AKADEMI

HENKILÖSTÖ

TAMPEREEN YLIOPISTO,
TYÖELÄMÄN TUTKIMUSKESKUS

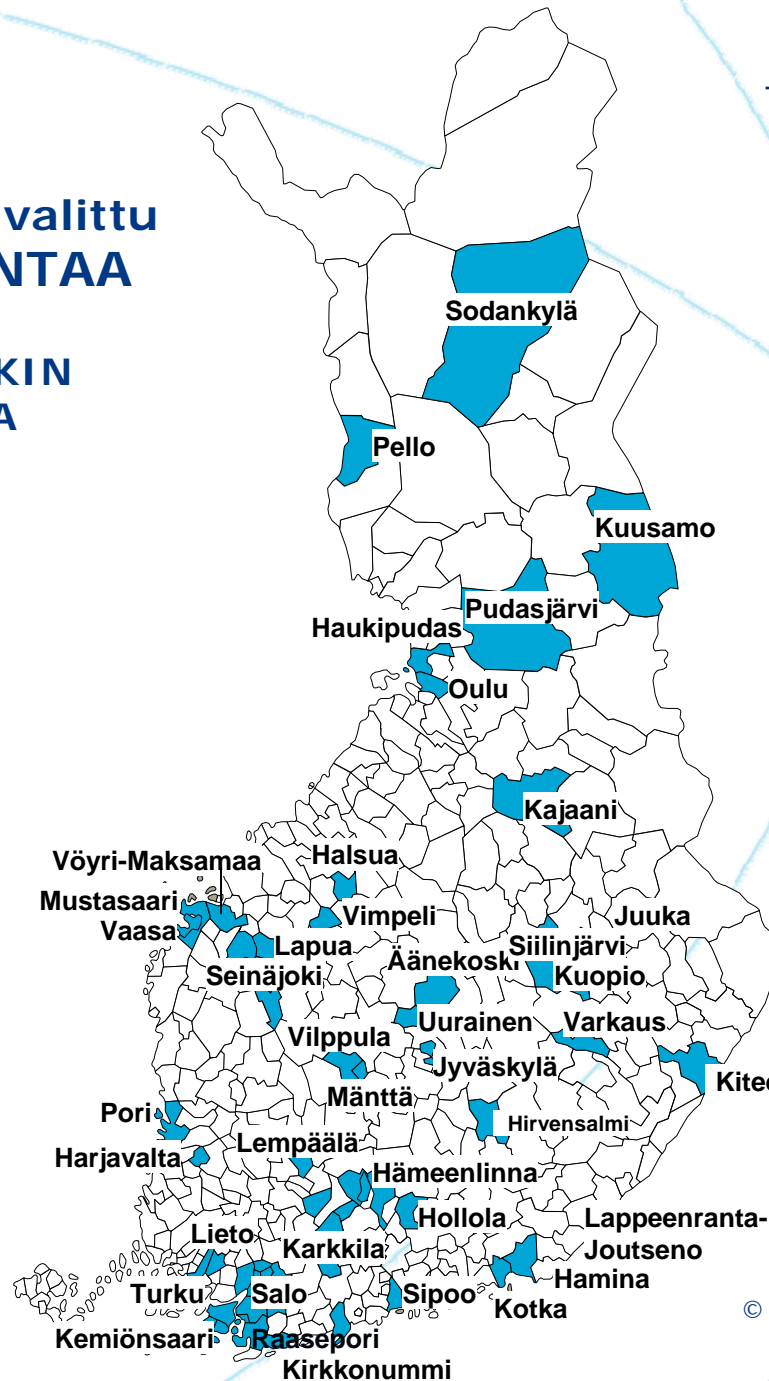
PALVELUT

KUOPION YLIOPISTO &
JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Muita mahdollisia
erillistutkimuksia

Tutkimusohjelmaan valittu 40 TUTKIMUSKUNTAA

10 KUNTAA KUSTAKIN
PERUSLUOKASTA

TUTKIMUSKUNNAT 12.3.2008:

1. Halsua
2. Hamina
3. Harjavalta
4. Haukipudas
5. Hirvensalmi
6. Hollola
7. Hämeenlinna
8. Juuka
9. Jyväskylä
10. Kajaani
11. Karkkila
12. Kemiönsaari
13. Kirkkonummi
14. Kitee
15. Kotka
16. Kuopio
17. Kuusamo
18. Lappeenranta +Joutseno
19. Lapua
20. Lempäälä
21. Lieto
22. Mustasaari
23. Mänttä, Vilppula
24. Oulu
25. Pello
26. Pori
27. Pudasjärvi
28. Raasepori (Tammisaari, Karjaa, Pohja 2009)
29. Salo
30. Seinäjoki
31. Siilinjärvi
32. Sipoo
33. Sodankylä
34. Turku
35. Uurainen
36. Vaasa
37. Varkaus
38. Vimpeli
39. Vöyri-Maksamaa
40. Äänekoski